

22. konference Církev a stát, Brno, září 2016

Tradiční záříjovou vědeckou událostí je mezinárodní konference *Církev a stát*, která se koná na Právnické fakultě Masarykovy univerzity v Brně. Její první ročník se uskutečnil v roce 1995. O loňském ročníku na téma *Církevní právnícké osoby* jsme informovali v Revue církevního práva č. 62–3/2015 na s. 85–86.

V tomto roce uspořádala Katedra ústavního práva a politologie Právnické fakulty Masarykovy univerzity ve spolupráci se Společností pro církevní právo 22. ročník konference, a to ve čtvrtek 15. září 2016. Letošní konference nesla název

Potřebujeme nový zákon o církvích?

Konferenci zahájili doc. JUDr. Jan Svatoň, CSc., proděkan Právnické fakulty Masarykovy univerzity, JUDr. Kateřina Šimáčková, Ph.D., z téže fakulty, soudkyně Ústavního soudu, předsedkyně místní skupiny Společnosti pro církevní právo v Brně, a prof. JUDr. Jiří Rajmund Tretera z Právnické fakulty Univerzity Karlovy. Konferenci uváděl známý moderátor právnických konferencí doc. JUDr. Pavel Molek, Ph.D., LL.M. (Católica), z Právnické fakulty Masarykovy univerzity a Katolické univerzity v Lisabonu.

První přednáškový blok zahájil Mgr. et Mgr. Jiří Baroš, Ph.D., z Fakulty sociálních studií Masarykovy univerzity svým vystoupením na téma *Kulturní krize liberální demokracie a náboženská svoboda*.

Poté vystoupil prof. JUDr. Jiří Rajmund Tretera se svým příspěvkem na téma *Návrh zásad pro nový zákon o svobodě náboženské víry*. Konstatoval, že současný zákon o církvích č. 3/2002 Sb. nezaručuje dostatečně svobodu vyznání jednotlivců a jejich náboženských společenství a je třeba vytvořit nový zákon. Tento zákon již nemá obsahovat tzv. zvláštní práva náboženských společenství dle zákona č. 3/2002 Sb. Jednotlivá práva mají příslušet všem náboženským společenstvím.

Dalším řečníkem byla Ing. Pavla Bendová, ředitelka odboru církví Ministerstva kultury, která hovořila o tématu *Legislativní slabiny zákona o církvích a náboženských společnostech*.

Adam Csukás, student 5. ročníku Právnické fakulty Univerzity Karlovy, účastník Vědeckého semináře z církevního a konfesního práva na této fakultě, vystoupil

s příspěvkem *Zmluvy uzatvárané medzi náboženskými spoločnosťami a štátom*. Zhodnotil nejprve současný právní status smluv mezi náboženskými společnostmi a státem v oblasti armády a vězeňství. Následně navrhl posílení jejich právního postavení de lege ferenda, a použil komparace s německou, slovenskou a španělskou právní úpravou.

Dalším řečníkem byla Mgr. Zdeňka Heřmanová z Národního památkového ústavu, která hovořila na téma *Církevní restituice v praxi*.

Odpolední část konference byla věnována jednotlivým problematickým oblastem zákona č. 3/2002 Sb. Doc. JUDr. ICLic. Zábaj Horák, Ph.D., z Právnické fakulty Univerzity Karlovy, se věnoval školství. Navrhl, aby právo zřizovat církevní školy bylo rozšířeno na všechna náboženská společenství. Právnické osoby odvozené od náboženských společenství působící v oblasti školství mají být evidovány v témže rejstříku jako farnosti, diecéze, řády a kongregace, farní sbory, charity a diakonie.

Mgr. Pavel Majerák, ředitel Oblastní charity Teplice, vystoupil s příspěvkem na téma *Právní úprava ručení zřizovatele církevní právnické osoby za její závazky*. Pojednal o současném nepříznivém právním stavu dle zákona č. 3/2002 Sb., který zakotvuje ručení náboženského společenství, resp. jeho součásti, jakou je např. diecéze, za veškeré závazky jím zřízených charit. Poukázal na to, že v českém právním řádu není systémově vyřešeno financování charit a diakonií. V současnosti se mnohé charity a diakonie potýkají s nebezpečím, že s nimi bude zahájeno insolvenční řízení, které je způsobeno pozdním zasíláním plateb ze strany veřejných institucí.

Doc. Damián Němec, dr, vedoucí Katedry církevního práva Cyrilometodějské teologické fakulty Univerzity Palackého v Olomouci, vystoupil s příspěvkem na téma *Otázka právního zakotvení kaplanství v oblasti zdravotnictví*. Zhodnotil současný právní stav a navrhl zlepšení de lege ferenda, zejména posílení právního postavení nemocničních kaplanů.

Závěrečný blok uvedla děkanka Právnické fakulty Masarykovy univerzity doc. JUDr. Markéta Selucká, Ph.D.

V rámci bloku promluvil archimandrita doc. JUDr. ThDr. Oleksandr Bilash, CSc., z Užhorodské národní univerzity na téma *Ukrajinské zákonodárství o svobodě svědomí a náboženských organizací: současný stav a perspektivy reformování*.

Konferenci bylo přítomno asi 40 účastníků z českých zemí i zahraničí. O organizaci konference se významným způsobem zasloužili Mgr. Bc. Jaroslav Benák, Ph.D., a Mgr. Martina Grochová z Katedry ústavního práva a politologie Právnické fakulty Masarykovy univerzity.

Záboj Horák